

Załącznik

do Uchwały Nr LXII/341/23

Rady Gminy w Dobryszycach

z dnia 24 marca 2023 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII
I UZALEŻNIENIOM BEHAWIORALNYM
W GMINIE DOBRYSZYCE NA 2023 ROK**

WSTEP

Do poważnej refleksji i bolesnej zadumy skłania fakt, że kilka milionów ludzi w Polsce regularnie nadużywa alkoholu, mimo iż prowadzi to do śmiertelnej choroby oraz do dramatycznej degradacji ich osobistego życia, a jednocześnie do ogromnego cierpienia ich najbliższej rodziny.

Uzależnienie od alkoholu wg GUS występuje u około 700-900 tysięcy osób w Polsce, natomiast grupa osób pijących szkodliwie lub ryzykownie jest szacowana na ok 2 miliony. Alkoholizm jest chorobą społeczną, której konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale także członków ich rodzin i środowisk społecznych.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą niszcząca człowieka we wszystkich sferach jego człowieczeństwa i jego aktywności. Prowadzi do degradacji życia psychicznego, duchowego, moralnego i religijnego. Powoduje stopniową utratę wolności i odpowiedzialności. Zaburza więzi interpersonalne oraz uniemożliwia normalne funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie. Zwykle na końcu dopiero następuje degradacja fizyczna, która dla wielu staje się niestety jedynym motywem, który skłania do powstrzymania się od picia alkoholu. Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują w bardzo różnych obszarach polskiej rzeczywistości. Nie można ich uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiary i dotkliwość.

Kolejnym problemem w Polsce jakie występuje jest uzależnienie od narkotyków lub środków podobnie działających. Szacuje się, że w Polsce jest ponad 100 tys. osób uzależnionych od narkotyków. Problem coraz częściej dotyka uczniów. - Nałóg to nie tylko uzależnienie fizyczne, to również dewastacja osobowości. Z przeprowadzony kilka lat temu badań przeprowadzonych przez NIK wynika, że ponad 30 proc. uczniów było świadkiem zażywania narkotyków na terenie szkoły lub słyszało o tym z wiarygodnego źródła. Ok 20 proc. było świadkiem sprzedaży narkotyków na terenie szkoły lub o tym słyszało. Ponad 30 proc. ankietowanych nauczycieli przyznaje, że w ich szkołach istnieje problem zażywania narkotyków przez uczniów. W ponad 30 proc. szkół problemy z narkotykami wymagały interwencji policji, a co trzeci uczeń w wieku 16-18 przyznał się do zażycia marihuany.

Poważnym problemem obecnych czasów są **uzależnienia behawioralne** to nowa grupa uzależnień psychicznych, które wiążą się z nałogowym wykonywaniem pewnych przyjemnych czynności. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi,

po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia.

ROZDZIAŁ I

1. Diagnoza Środowiska Lokalnego.

Gminę Dobryszycy zamieszkuje 4398 mieszkańców Gmina liczy 12 sołectw.

W Gminie funkcjonuje Zespół Szkolno - Przedszkolny, Szkoła Podstawowa wraz z oddziałem przedszkolnym oraz szkoła średnia - Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego.

Ogółem w Gminie jest 488 uczniów, do przedszkola i do oddziału przedszkolnego uczęszcza 137 dzieci. W szkołach zatrudnionych łącznie jest 84 nauczycieli.

Ponadto w strukturach Gminy znajduje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobryszycach, Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Zdrowia.

Rejon Gminy Dobryszycy obsługiwany jest przez funkcjonariuszy Posterunku Policji w Lgocie Wielkiej.

Na podstawie danych uzyskanych z Policji, Ośrodka Zdrowia, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Zespołu Interdyscyplinarnego należy stwierdzić, iż istnieje konieczność prowadzenia działań w zakresie profilaktyki uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.

Zagrożenia sprzyjające rozszerzaniu się zjawiskom nadużywania alkoholu, używania środków narkotycznych oraz uzależnień behawioralnych tkwią w środowisku i wynikają w dużej mierze z następujących czynników:

- bezrobocie,
- ubóstwo,
- braku umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- syndromu wyuczonej bezradności,
- braku perspektyw życiowych dla młodego pokolenia i związana z tym frustracja powodująca brak motywacji do przezwyciężenia trudności,
- braku alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

Powyżej opisane zjawiska powodują konieczność kontynuowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomani oraz uzależnieniom behawioralnym w 2023 roku.

2. Adresaci programu.

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Dobryczyce, a szczególności do dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół na terenie gminy.

Programem objęci są także przedsiębiorcy i sprzedawcy napojów alkoholowych nie będący mieszkańcami gminy.

ROZDZIAŁ II

1. Podstawa prawna Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.165, 240) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172, z 2022 poz. 2600)
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Narodowy Program Zdrowia

2. Realizatorzy programu.

Program będzie realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobryzycach.

3. Cel programu.

Podstawowym celem programu jest zapobieganie powstawaniu nowych zjawisk alkoholowych i narkomanii oraz zmniejszanie rozmiarów już istniejących negatywnych zjawisk związanych ze spożyciem alkoholu lub używaniem środków psychoaktywnych.

Cel ten będzie realizowany poprzez:

1. zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież,
2. zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
3. zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych spożyciem alkoholu oraz używaniem środków narkotycznych,
4. zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego,

5. zmniejszenie ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych podejmowanie, zadań służbowych w miejscu pracy pod wpływem alkoholu lub innych podobnie działających środków,
6. promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów z zażywaniem środków narkotycznych oraz uzależnień behawioralnych,
7. zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,
8. ograniczenie spożycia alkoholu i zmiana struktury jego konsumpcji na rzecz napojów niskoprocentowych.

4. Strategie rozwiązywania problemów.

1. Działania służące ograniczeniu spożycia alkoholu.
2. Upowszechnianie edukacyjnych programów profilaktyki szkolnej, rodzinnej i środowiskowej.
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii osób uzależnionych i członków ich rodzin.
4. Zmniejszenie skali problemów dotyczących rodziny związanych z zachowaniami patologicznymi.
5. Szeroko rozumiana edukacja publiczna i szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych.
6. Wspieranie placówek, których działania ukierunkowane są na zapobieganie i zmniejszanie skali szkód związanych ze spożyciem alkoholu, używaniem środków narkotycznych.
7. Zapewnienie pomocy wychowawczej i terapeutycznej młodzieży z problemem alkoholowym, uzależnionym od zażywania środków narkotycznych lub uzależnień behawioralnych.
8. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz rodzin w których występuje problem z używaniem środków narkotycznych czy innym uzależnień behawioralnych.

5. Obszary realizacji programu.

1. Profilaktyka (ogólno rozumiana).
2. Leczenie i ograniczenie szkód zdrowotnych.
3. Ograniczenie dostępności napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ III.

1. Zadania własne gminy i ich realizacja.

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, środków psychoaktywnych oraz behawioralnych.

1. Współpraca z zakładami i przedsiębiorstwami usług medycznych w zakresie terapii osób uzależnionych z terenu gminy.
2. Diagnozowanie problemów rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków.
3. Motywowanie i informowanie o możliwościach podjęcia leczenia.
4. Udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu.
5. Rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.
6. Inicjowanie interwencji w przypadku przemocy domowej.
7. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego i podstawowej opieki zdrowotnej.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy z nadużywaniem alkoholu, używaniem narkotyków oraz uzależnienia behawioralne, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. W ramach tych działań należy:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy;
- wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy, lub poddania się leczeniu odwykowemu.

O ile osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzane w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania:

- skierowanie takiej osoby na badanie biegłych (psycholog, psychiatra), w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu lub innych podobnie działających środków i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (art. 25 ustawy),
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych (art. 26 ust. 3),
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy (art. 26 ust. 3 ustawy).

2. Pomoc dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym:

- leczenie współuzależnienia syndromu DDA (Dorosłe Dzieci Alkoholików)
- finansowanie szkoleń dla terapeutów w zakresie realizacji programu terapeutycznego.

3. Zapobieganie powstawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu poprzez stworzenie odpowiednich warunków do współpracy z lekarzami Podstawowej Opieki Zdrowotnej dotyczących szkolenia w ramach metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji oraz zespołu FAS.

4. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem:

- tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo - wychowawczych,
- finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do świetlic,
- dofinansowanie zajęć sportowych organizowanych przez szkoły i kluby sportowe działające na terenie gminy, oraz obozów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z uzależnieniami,
- finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w placówkach pomocy dla dzieci z rodzin z uzależnieniami,
- dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin, w których występuje uzależnienie,
- wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów do spraw pomocy dziecku i rodzinie, w których występuje uzależnienie od alkoholu, narkotyków lub behawioralnych,
- organizowanie lub finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.
- finansowanie zajęć i programów terapeutycznych dla dzieci z rodzin w których występuje któreś z w/w uzależnień.

5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

- podejmowanie działań na rzecz zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie, poprzez kontynuację działań zespołu interdyscyplinarnego,

- podejmowanie interwencji wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, spowodowanych przez picie alkoholu lub inne uzależnienia,
- wdrożenie procedury „Niebieskiej Karty”,
- dofinansowanie szkoleń służących podniesieniu kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- dofinansowanie specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.
- szkolenie członków GKRPA oraz kadry pracowniczej Ośrodka Pomocy Społecznej i Oświaty, a także instytucji i osób fizycznych realizujących zadania gminne w zakresie nowoczesnych metod rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczęszczających w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Prowadzenie świetlic profilaktycznych poprzez wspieranie, finansowanie bieżącej działalności, pokrycie kosztów personalnych opiekunów placówek, dożywianie dzieci biorących udział w zajęciach.
2. Finansowanie programów profilaktycznych skierowanych do uczniów.
3. Współfinansowanie i wspieranie programów i przedsięwzięć opracowywanych i realizowanych przez młodzież.
4. Wdrażanie programów profilaktycznych dla młodzieży.
5. Dofinansowanie szkoleń, kursów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów.
6. Współorganizowanie i współfinansowanie imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
7. Rozszerzenie zajęć profilaktycznych o różne formy pozalekcyjnych zajęć sportowych jako alternatywy spędzania czasu wolnego bez używek skierowanych do poszczególnych środowisk młodzieżowych.
8. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie

dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia przy współpracy Policji.

9. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych

10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi placówkami mającymi na celu promocję zdrowego stylu życia i propagowanie trzeźwych obyczajów bez używek.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, problemów z uzależnieniami od środków narkotycznych oraz uzależnień behawioralnych.

1. Współpraca z profesjonalnymi instytucjami służącymi rozwiązywaniu problemów alkoholowych, problemów osób uzależnionych od środków narkotycznych lub podobnie działających środków oraz uzależnień behawioralnych.

2. Dofinansowanie szkoleń dla terapeutów podejmujących działania na rzecz rozwiązywania problemów z uzależnieniami od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.

3. Współpraca z sądem w sprawie kierowania na obowiązkowe leczenie, koordynacja działań z kuratorami sądowymi oraz policją.

Zadanie 5.

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Podjęcie działań interwencyjnych w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym.

2. Występowanie przed Sądem w roli oskarżyciela publicznego.

3. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Rady Gminy.

4. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych co do zgodności przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

Zadanie 6.

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Podjęcie działań mających na celu integrację społeczną osób uzależnionych od alkoholu lub innych uzależnień. Należą tu: leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych

od alkoholu, narkotyków czy innych uzależnień członków ich rodzin, przeciwdziałanie przemocy domowej, rozwijanie działalności świetlic socjoterapeutycznych, organizacje koncertów i spektakli profilaktycznych dla dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół na terenie Gminy, działalność stowarzyszeń i klubów, które tworzą miejsca zdrowego i trzeźwego stylu życia dla osób po zakończonej terapii.

ROZDZIAŁ IV

ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU I WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W DOBRYSZYCACH.

1. Źródłem finansowania programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie ze sprzedaży napojów alkoholowych.
2. Wynagrodzenie dla przewodniczącego komisji ustala się na poziomie 28 % ryczału miesięcznego przewodniczącego komisji stałej Rady Gminy za posiedzenie.
3. Wynagrodzenie dla członków komisji ustala się na poziomie 34 % ryczału miesięcznego Radnego Rady Gminy za posiedzenie.
4. Wynagrodzenie płacone będzie za udział w posiedzeniach GKRPA oraz udział w posiedzeniach komisji i sesjach Rady Gminy na podstawie zaproszeń lub listy obecności.
5. Przyjmuje się zwroty kosztów podróży służbowych tj. związanych z wykonywaniem funkcji przewodniczącego lub członka komisji wg zasad uregulowanych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r. poz.167)
6. Polecenie każdego wyjazdu dla członka komisji podpisuje przewodniczący, a dla przewodniczącego Wójt Gminy.

PRELIMINARZ WYDATKÓW GKRPA W DOBRYSZYCACH NA 2023 ROK

1. WYNAGRODZENIE DLA CZŁONKÓW GKRPA – 20.000,00 zł
2. WYNAGRODZENIE WYCHOWAWCÓW ŚWIETLIC – 8.000,00 zł
3. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE DLA MŁODZIEŻY – 15.000,00 zł
4. OPINIE BIEGŁYCH – 5.000,00 zł
5. OPŁATY SĄDOWE – 2000,00 zł
6. ENERGIA ELEKTRYCZNA – 3.000,00 zł
7. ZAKUP OPAŁU – 5.000,00 zł
8. POŁĄCZENIA TELEFONICZNE I INTERNETOWE – 500,00 zł
9. DOŻYWIANIE DZIECI W ŚWIETLICACH, - 2.000,00 zł
10. WYCIECZKI DLA DZIECI -5.000,00 zł
11. ABONAMENT I KONSERWACJA SYSTEMU ALARMOWEGO – 2.000,00 zł
12. ZAKUP POMOCY DYDAKTYCZNYCH, GIER I ARTYKUŁÓW PAPIERNICZYCH – 5.000,00 zł
13. DELEGACJE – 2000,00 zł
14. SZKOLENIA – 6500,00 zł

ZWALCZANIE NARKOMANII – 2.000,00 zł

WYDATKI ZWIĄZANE Z PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ ASYSTENTA RODZINNEGO FINANSOWANE W RAMACH GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DOBRYSZYCACH)

OGÓŁEM: 83.000,00 zł

KOMISJA ZASTRZEGA MOŻLIWOŚĆ PRZESUNIĘĆ W POSZCZEGÓLNYCH
PUNKTACH.